

**СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”**

**ФАКУЛТЕТ ПО МАТЕМАТИКА
И ИНФОРМАТИКА**

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ
ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА ОКС “БАКАЛАВЪР
ПО ИНФОРМАТИКА”**

**ЧАСТ I (ПРАКТИЧЕСКИ ЗАДАЧИ)
08.09.2010 г.**

Време за работа – 3 часа

Драги абсолвенти,

Попълнете факултетния си номер на всички страници!

Решението на всяка от задачите се разполага само в мястото от края на условието на тази задача до началото на условието на следващата задача. Могат да се използват и двете стани на листата.

Изпитната комисия ви пожелава успешна работа.

Задача 1. (12 точки) Да се провери кои от следващите езици над азбуката $X = \{0, 1\}$ са едни и същи и кои са различни:

- L_1 се представя чрез регулярния израз $(0 + 1)^* 0 (0 + 1)^* 0 (0 + 1)^*$
- L_2 се разпознава от крайния детерминиран автомат

$$A = \langle \{q_0, q_1, q_2, q_3\}, \{0, 1\}, q_0, \delta, \{q_2, q_3\} \rangle$$

с функция на преходите δ , представена чрез таблицата:

q	0	1
q ₀	q ₁	q ₀
q ₁	q ₂	q ₀
q ₂	—	q ₃
q ₃	q ₂	q ₃

- L_3 се разпознава от крайния недетерминиран автомат

$$B = \langle \{q_0, q_1, q_2, q_3, q_4\}, \{0, 1\}, q_0, \delta, \{q_3\} \rangle$$

с функция на преходите δ , представена чрез таблицата:

q	0	1
q ₀	{q ₁ , q ₂ }	{q ₀ }
q ₁	∅	{q ₀ }
q ₂	{q ₃ }	∅
q ₃	∅	{q ₃ , q ₄ }
q ₄	{q ₃ }	∅

4. L_4 се разпознава от крайния детерминиран автомат

$$C = \langle \{q_0, q_1, q_2, q_3\}, \{0,1\}, q_0, \delta, \{q_3\} \rangle$$

с функция на преходите δ , представена чрез таблицата:

q	0	1
q ₀	q ₁	q ₃
q ₁	q ₀	q ₂
q ₂	q ₃	q ₁
q ₃	q ₂	q ₀

За да покажете, че два езика са различни посочете дума, която е от единия език, но не е от другия, а за да покажете, че два езика съвпадат сравнете крайните детерминирани автомати, които ги разпознават.

Задача 2. (13 точки) В текущия каталог се намира текстов файл fileB.txt със следното съдържание

```
12345$$6789
$$abcdefg
```

Да се напише вдясно на програмния код какво ще бъде изведено на стандартния изход (терминала) като резултат от изпълнението на файла, получен при успешна компилация на зададения по-долу програмен код на езика C, в който са използвани системни примитиви на ОС UNIX и LINUX:

```
#include    <stdio.h>
#include    <fcntl.h>
main( )
{
    int fdr, fdw, n_byt, i = 0 , status;
    char buff [ 40 ], c ;

    if ( fork( ) )
        { wait ( &status);
          if ( open ( "file_new", 0 ) != -1 )
              execlp ( "grep", "grep", "$", "file_new", 0 );
          }
    else {
        if ( ( fdr = open ( "fileB.txt", 0 ) ) == -1 )
            { printf ( "\n Cannot open \n" ); exit (1); }

        if ( ( fdw= creat ( "file_new", 0666 ) ) == -1 )
            { printf ( "\n Cannot creat \n" ); exit (1); }

        n_byt = read ( fdr, buff, 40 );
        c = buff[ i++];
        if ( c <= '1' || c >= '9' )
            { while ( buff [ i ++] != '\n' && i < n_byt )
                write ( fdw, "$", 1 );
              write ( fdw, "\n", 1 );
              write ( 1, "\n", 1 );
            }
        else { write( 1, buff, n_byt ); write ( 1, "\n", 1 ); }
        write ( fdw, "$", 1 );
        close ( fdr); close (fdw);
    }
}
```

Задача 3. (12 точки) Дума в текст е всяка редица от малки и големи латински букви, цифри или символа '_'. Всички останали символи се считат за препинателни знаци. Да се напише функция, която преобразува текст по следния начин:

- редицата от думи в текста се обръща в обратен ред като първата дума става последна, втората дума става предпоследна и т.н., последната дума става първа.
- редицата от препинателни знаци в текста остава същата. Това означава, че ако има препинателен знак след първата дума на входния текст, то след преобразуването този препинателен знак е след последната дума от входния текст, която дума е първа в изходния текст.
- думите запазват реда на буквите си.
- препинателните знаци, ако са повече от един между две думи, също запазват реда си.

Примери.

Вход: текст 1. Изход: 1 текст.	Входният текст съдържа две думи: "текст" и "1", а препинателните знаци са ' ' и '!'. В изхода думите сменят реда си, а препинателните знаци остават на местата си.
Вход: текст ! Изход: текст !	Текстът "текст !" не се променя тъй като се състои само от една дума.
Вход: 1;;2;3;4;;5. Изход: 5;;4;3;2;;1.	Входният текст съдържа пет думи: 1, 2, 3, 4 и 5 и препинателните знаци: "." и ";".

Задача 4. (12 точки) Да се дефинира клас **BinTree**, който представя двоично дърво с наредба на синовете и ориентация на ребрата от родител към дете, надписано със символи по върховете. **Ориентираният път** между два върха на дървото се представя с низа от надписите на последователните върхове на пътя.

а) (2 т.) Да се дефинират член-данни и помощни структури за класа **BinTree**, които са необходими за избраното представяне.

б) (3 т.) Да се реализира член-функция **isSymmetric()**, която проверява дали двоичното дърво е симетрично относно наредбата на синовете (ляво-дясно), т.е. дали съвпада с огледалния си образ.

в) (3 т.) Да се реализира член-функция **appendTree(t)** която вмъква дадено двоично дърво *t* на мястото на всички листа на дървото, чиито надписи съвпадат с надписа в корена на *t*.

г) (4 т.) Да се реализира член-функция **contains(s)**, която проверява дали даден низ *s* представя път в дървото.

Задача 5. (10 точки) Дадена е следната програма, написана на C++. Разгледайте кода на програмата. След като отстраните грешките, намерете резултата от изпълнението ѝ.

<pre>#include <iostream> #include <string> using namespace std; class Base { char *name; protected: Base(char *nn = "Base") { if (nn != NULL) { name = new char[16]; strncpy(name, nn, 16); } } public: virtual void f1() { cout << name << ": f1 " << endl; } virtual ~Base() { delete [] name; } private: virtual void f2() { cout << name << ": f2 " << endl; } public: virtual void f3() { cout << name << ": f3 " << endl; } }; class Der : public Base { char *name; public: Der(char *nn = "Der") : Base("Der.Base") { if (nn != NULL) { name = new char[16]; strncpy(name, nn, 16); } } ~Der() { cout << name << ": destr" << endl; delete [] name; } };</pre>	<pre>protected: void f1() { cout << name << ": f1" << endl; } public: void f2() { cout << name << ": f2" << endl; } private: void f3() { cout << name << ": f3" << endl; } }; int main() { Base *p = new Der("Dyn"); Der d("Stat"); Base b; Base *q = &d; b.f1(); p -> f1(); d.f1(); q -> f1(); b.f2(); p -> f2(); d.f2(); q -> f2(); b.f3(); p -> f3(); d.f3(); q -> f3(); delete p; return 0; }</pre>
---	--

Задача 6. (12 точки) Да се дефинира на езика Scheme функция (generate-bin n), която генерира поток от всички естествени числа в интервала $[n, +\infty)$, представени чрез своя двоичен запис. Двоичният запис за едно число се представя като списък от нули и единици. Например:

- $1 \rightarrow (1)$
- $2 \rightarrow (1\ 0)$
- $10 \rightarrow (1\ 0\ 1\ 0)$

Примерни изпълнения:

(generate-bin 0) $\rightarrow$ Потокът е (0) (1) (1 0) (1 1) (1 0 0) (1 0 1) ...

(generate-bin 10) $\rightarrow$ Потокът е (1 0 1 0) (1 0 1 1) (1 1 0 0) (1 1 0 1) ...

Задача 7. (13 точки) Нека $A = (a_{ij})$ е матрица, която има m реда и n стълба. Да наречем **представяне** на A списъка $L_A = [[a_{11}, \dots, a_{1n}], \dots, [a_{m1}, \dots, a_{mn}]]$. Да се напише програма на Пролог, която:

а) по дадени представяния L_A и L_B на целочислените матрици A и B от една и съща размерност връща представянето на тяхната сума $C = A+B$;

б) по дадени представяне L_A на матрицата A и номер на стълб j , $1 \leq j \leq n$, връща списъка от елементите на j -ия стълб на A .

Задача 8. (10 точки) Дадено е пространство от състояния $V = \{v_0, v_1, v_2, \dots, v_n\}$. Състоянието v_0 е начално, а v_n – крайно. Дадена е и функция на преходите $p(v)$, която за всяко състояние предоставя множество от състоянията, които са негови непосредствени наследници. Цената на всеки преход между две състояния се определя от функцията $g(v_i, v_j)$. Да се реализира подходящ алгоритъм за намиране на път с минимална цена между началното и крайното състояние, използващ информирано търсене. За реализацията да се използват константно зададени в програмата входни данни. Да се опише алгоритъмът формално с псевдокод или като конкретна реализация на един от езиците C, C++, JAVA, Scheme или Prolog.

Задача 9. (10 точки)

Дадена е базата от данни Movies.

Таблицата **Studio** съдържа информация за филмови студия:

name – име, първичен ключ;

address – адрес.

Таблицата **Movie** съдържа информация за филми. Колоните *title* и *year* заедно формират първичния ключ.

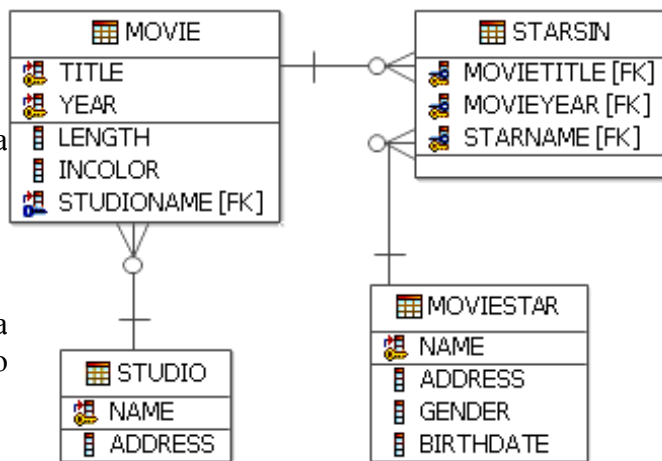
title – заглавие;

year – година, в която филмът е заснет;

length – дължина в минути;

incolor – 'Y' за цветен филм и 'N' за черно-бял;

*studio**name* – име на студио, външен ключ.

Таблицата **MovieStar** съдържа информация за филмови звезди:

name – ИМЕ;

address – адрес;

gender – пол, 'М' за мъж и 'F' за жена;

birthdate – рождenna дата.

Таблицата *StarsIn* съдържа информация за участието на филмовите звезди във филмите. Трите колони заедно формират първичния ключ. Колоните *movietitle* и *movieyear* образуват външен ключ.

movietitle – заглавие на филма;

movieyear – година на заснемане на филма;

starname – име на филмовата звезда, външен ключ.

А) (4 точки) Да се посочи заявката, извеждаща всички актриси, които не са играли в нито един филм с име, започващо с буквата А. Актриси, за които в базата от данни няма информация за техните участия, също трябва да бъдат изведени.

```
A)
SELECT DISTINCT NAME
FROM MOVIESTAR
LEFT JOIN STARSIN
  ON NAME = STARNAME
WHERE GENDER = 'F'
  AND MOVIEITITLE NOT LIKE 'A%';
```

```

5)
SELECT NAME
FROM MOVIESTAR
JOIN STARSIN ON STARNAME = NAME
WHERE GENDER = 'F'
      AND MOVIEITITLE LIKE 'A%'
GROUP BY NAME
HAVING COUNT(*) = 0;

```

```
B)
SELECT MS.NAME
FROM MOVIESTAR MS
WHERE MS.GENDER = 'F'
      AND NOT EXISTS
      (SELECT 1
       FROM STARSIN SI
       WHERE SI.STARNAME = MS.NAME
            AND SI.MOVIEITITLE LIKE 'A%');
```

```

f)
SELECT NAME
FROM MOVIESTAR
WHERE GENDER = 'F' AND NAME IN
      (SELECT DISTINCT STARNAME
       FROM STARSIN
        WHERE NOT MOVIEITITLE LIKE 'A%');

```

Б) (6 точки) Да се посочи заявката, която за всяка филмова звезда (без значение от пола), родена преди 1990 г., извежда възрастта, на която е играла за първи път във филм. Звезди, за които няма информация за техните участия във филми, не трябва да бъдат извеждани.

А)

```
SELECT NAME, MIN( MOVIEYEAR - YEAR(BIRTHDATE) ) AS DEBUT_AGE
FROM MOVIESTAR
JOIN STARSIN ON NAME = STARNAME
WHERE YEAR(BIRTHDATE) < 1990
GROUP BY NAME;
```

Б)

```
SELECT NAME, MIN(MOVIEYEAR) - YEAR(BIRTHDATE) AS DEBUT_AGE
FROM MOVIESTAR
JOIN STARSIN ON NAME = STARNAME
WHERE YEAR(BIRTHDATE) < 1990
GROUP BY NAME;
```

В)

```
SELECT NAME, MIN(MOVIEYEAR) - YEAR(BIRTHDATE) AS DEBUT_AGE
FROM MOVIESTAR
LEFT JOIN STARSIN ON NAME = STARNAME AND YEAR(BIRTHDATE) < 1990
GROUP BY NAME
HAVING MIN(MOVIEYEAR);
```

Г)

```
SELECT DISTINCT MS.NAME, MOVIEYEAR - YEAR(BIRTHDATE) AS DEBUT_AGE
FROM MOVIESTAR MS, STARSIN
WHERE MS.NAME = STARNAME AND YEAR(BIRTHDATE) < 1990
HAVING MOVIEYEAR <= ALL (SELECT MOVIEYEAR
                        FROM STARSIN SI
                        WHERE SI.STARNAME = MS.NAME);
```